

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 7/18
Люксембург, 25 януари 2018 г.

Решение по дело C-498/16
Maximilian Schrems/Facebook Ireland Limited

Г-н Schrems може да предяви индивидуален иск срещу Facebook Ireland в Австрия

Той обаче не може за целите на колективен иск да се ползва от подсъдността при дела по потребителски договори като лице, на което други потребители са прехвърлили права

Г-н Maximilian Schrems, който живее в Австрия, предявява иск срещу дружеството Facebook Ireland („Facebook“) пред австрийските съдилища. Той твърди, че Facebook е нарушило редица разпоредби относно защитата на данни във връзка с личния му профил във Facebook¹ и личните профили на седем² други ползватели, прехвърлили му правата си за целите на този иск. Тези други ползватели също били потребители и живеели в Австрия, в Германия или в Индия. Г-н Schrems по-специално иска австрийските съдилища да обявят някои договорни клаузи за недействителни и да осъдят Facebook, от една страна, да преустанови използването на спорните данни за свои цели или за целите на трети лица, и от друга, да плати обезщетение.

Facebook смята, че австрийските съдилища нямат международна компетентност. Според Facebook г-н Schrems не може да се позове на нормата на Съюза³, която дава възможност на потребителите да предявят иск срещу чуждестранен съдоговорител пред съдилищата по тяхното местоживееие („съдът на потребителя“). Всъщност поради използването на Facebook и за професионални цели (в частност чрез *страница* във Facebook, предназначена да осведомява за действията му срещу Facebook⁴), г-н Schrems не можело да бъде считан за потребител. По отношение на прехвърлените права Facebook посочва, че съдът на потребителя няма компетентност да ги разгледа, защото тази компетентност не може да бъде прехвърлена.

При тези условия Oberster Gerichtshof (Върховен съд, Австрия) иска от Съда да уточни условията, при които може да бъде изтъкната подсъдността при дела по потребителски договори.

С днешното си решение Съдът отговаря, че ползвателят на личен профил във Facebook не губи качеството „потребител“, когато публикува книги, чете лекции, управлява интернет сайтове, събира дарения и многобройни потребители му прехвърлят правата си, за да ги предяви той по съдебен ред.

¹ От 2010 г. г-н Schrems използва *профил* във Facebook само за личните си дейности. Също така от 2011 г. той създава *страница* във Facebook, i) за да осведомява интернет потребителите за действията си срещу Facebook, за изнасяните от него лекции, за участията си в дискусии и медийни участия, ii) за призиви за дарение и iii) за реклама на книгите си.

² Освен това на г-н Schrems са прехвърлени права от над 25 000 лица от целия свят, за да ги предяви по съдебен ред.

³ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74, „Регламент „Брюксел I“). Съгласно този регламент искът срещу ответника по принцип трябва да бъде предявен пред съдилищата на държавата членка, в която той живее или има седалище. Само в изчерпателно изброени случаи искът срещу него може или трябва да бъде предявен пред съдилищата на друга държава членка.

⁴ Вж. бележка под линия 1.

Не може обаче да се позовава на подсъдността при дела по потребителски договори потребител, който предявява с иск пред съда по местоживеенето си не само собствените си права, но и права, прехвърлени му от други потребители с местоживеене в същата държава членка, в други държави членки или в трети страни.

По отношение на квалификацията „потребител“ Съдът отбелязва, че подсъдността при дела по потребителски договори по принцип намира приложение само когато целта на сключения между страните договор е използване на съответната стока или услуга, което не е търговско или професионално. При услугите на дигитална социална мрежа, които е предвидено да бъдат използвани дълго време, следва да се отчита последващото развитие в използването на тези услуги.

Ето защо ищецът — ползвател на такива услуги, може да изтъкне качеството на потребител единствено ако използването главно за различни от професионални цели на тези услуги, за което той първоначално е сключил договор, впоследствие не е придобило основно професионален характер.

От друга страна, като се има предвид, че понятието „потребител“ се дефинира като опозиция на понятието „икономически оператор“ и че не зависи от познанията и от информацията, с които съответното лице действително разполага, нито експертният опит, който това лице може да придобие в областта на услугите, нито ангажиментът му да представлява правата и интересите на ползватели на тези услуги му отнемат качеството „потребител“. Всъщност тълкуване на понятието „потребител“, което изключва такива дейности, би попречило за ефективната защита на правата на потребителите спрямо съдоговорителите им търговци, включително правата на защита на личните им данни.

По отношение на прехвърлените права Съдът припомня, че подсъдността при дела по потребителски договори е била установена, за да се защити потребителят като страна по съответния договор. Следователно потребителят е защитен само доколкото е лично ищец или ответник в дадено производство. Ето защо ищецът, който сам не е страна по съответния потребителски договор, не може да се ползва от тази подсъдност. Това се отнася и за потребителя, на когото са прехвърлени права на други потребители.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с **Нанчо Нанчев** ☎ +352 43 03 42 93

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106